

Veselības drošības komitejas / agrinās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmas paziņojums par ieteikumiem ceļotājiem saistībā ar MERS-CoV

2015. gada 6. jūlijs

Tuvo Austrumu respiratorais sindroms (MERS) ir jauna infekcijas slimība, par ko pirmo reizi ziņots 2012. gada septembrī Saūda Arābijā. Šo slimību izraisa MERS koronavīruss (MERS-CoV), kas galvenokārt inficē elpošanas sistēmu, bet smagākos gadījumos var skart daudzas orgānu sistēmas. Kopš 2012. gada ziņots par turpat 1400 MERS gadījumiem 26 valstīs. Vairumā saslimšanas gadījumu ziņas nāk no Tuvo Austrumu reģiona, pie tam Saūda Arābija ir paziņojusi par vairāk nekā 1000 gadījumiem. Septiņas Eiropas valstis ir ziņojušas par apstiprinātiem saslimšanas gadījumiem, kuriem visiem ir tieša vai netieša saistība ar Tuvajiem Austrumiem.

Lielākais uzliesmojums ārpus Tuvajiem Austrumiem ir bijis Dienvidkorejā, kur kāda persona, kas atgriezās no ceļojuma pa Arābijas pussalu, izraisīja vairākas grupveida saslimšanas slimnīcās, kopā gandrīz 200 saslimšanas gadījumu. Slimības uzliesmojums Dienvidkorejā izplatījās galvenokārt nozokomiālā pārnēsē un uz kopjošajiem ģimenes locekļiem. Importētais references gadījums tika diagnosticēts 2015. gada 20. maijā, un epidēmiskā līkne sasniedza kulmināciju jūnija pirmajā nedēļā. Slimības uzliesmojums tuvojas nobeigumam, bet vēl nevar izslēgt jaunu saslimšanas gadījumu atklāšanu.

Ir arvien vairāk pierādījumu, ka viena no MERS-CoV pārnēsātājiem sugām ir vienkupra kameļi un zoonotiska inficēšanās no kameļiem būtiski ietekmē epidemioloģiju Tuvajos Austrumos. Tomēr zoonotiska inficēšanās drīzāk ir reti gadījumi, un gandrīz visi cilvēku aplipšanas gadījumi Tuvajos Austrumos un citur ceļas tuvā saskarē ar slimnieku, lielākoties veselības aprūpes iestādēs. Vēl nav pilnīgi izprasts, kā vīruss izplatās, taču nozīmīga loma ir aplipināšanai caur izelpotajiem pilieniem, tāpat medicīniskām procedūrām, kurās rodas aerosoli.

Tālākais paziņojuma teksts ir tehnisku vadlīniju kopsavilkums, kas būtu jāņem vērā dalībvalstu kontaktpunktiem, un tas būtu jāpārskata atbilstoši MERS epidēmijas attīstībai.

Pamatojoties uz šobrīd pieejamo informāciju, tiek uzskatīts, ka MERS skartajās zemēs risks ceļotājiem inficēties ar MERS-CoV ir zems.

Dienvidkoreja

Risks Dienvidkorejas apceļotājiem ir uzskatāms par ārkārtīgi zemu, ja viņiem nav bijis saskares ar veselības aprūpes iestādēm, it īpaši slimības skartajos rajonos. Risks 2015. gada Kvandžu Vasaras universiādes dalībniekiem (3.–14. jūlijā) arī ir uzskatāms par ārkārtīgi zemu, jo rajonos, kur norisinās šīs spēles, nav ziņots par MERS gadījumiem.

Arābijas pussala

Risks Arābijas pussalas un konkrēti Saūda Arābijas apceļotājiem tiek uzskatīts par zemu un saistītu ar saskari ar veselības aprūpes iestādēm vai dzīvu kameļu un kameļu produktu klātbūtni. Risks uzskatāms par lielāku nekā Dienvidkorejā tādēļ, ka Saūda Arābijā ir konstatētas daudzas nozokomiāli inficētas grupas, vairāk nekā divus gadus notikusi pastāvīga pārnese veselības aprūpes iestādēs, ir aizdomas par inficēšanos neapstiprinātās pārnese ķēdēs iedzīvotāju vidū un briesmas saskarties ar kameļiem un kameļu produktiem.

Saskaņā ar jaunākajiem [PVO ieteikumiem](#) valstīm nevajadzētu MERS-CoV dēļ noteikt ceļošanas vai tirdzniecības ierobežojumus. Tomēr ES pilsoņiem, kuri dodas uz valstīm, kur turpinās MERS-CoV pārnese, būtu jāzina, ka MERS-CoV šajos reģionos ir sastopams, un jāatceras, cik svarīga ir laba roku un pārtikas higiēna un ka ir jāsaņem informācija no saskares ar slimniekiem. Turklāt Arābijas pussalā ceļotājiem

būtu jāizvairās no tuvas saskares ar kamieļiem, saimniecību apmeklēšanas un nepasterizēta kamieļmātes piena, kamieļu urīna vai nepareizi pagatavotas kamieļgaļas lietošanas uzturā.

Cilvēkiem ar iepriekš diagnosticētām medicīniskām problēmām, nonākot saskarē ar MERS-CoV, ir lielāka iespēja smagi saslimt. Cilvēki, kam draud smaga MERS-CoV infekcija un kam apzināties briesmas tādēļ ir īpaši svarīgi, ir:

- veci ļaudis;
- cilvēki ar hroniskām slimībām, ieskaitot sirds slimības, nieru slimības, elpošanas orgānu slimības, nervu sistēmas traucējumus un diabētu;
- cilvēki ar piedzimtu vai iegūtu imūndeficītu;
- grūtnieces.

Hadžas un Umras apmeklētājiem ar iepriekš diagnosticētām medicīniskām problēmām jāiesaka pirms došanās svētceļojumā apspriesties ar mediķi, lai noskaidrotu risku.

Ceļotājiem ar iepriekš diagnosticētām medicīniskām problēmām jāiesaka pirms ceļojuma noskaidrot, kur atrodas uzticama veselības aprūpes iestāde, kurā ceļojuma laikā vērsties ārkārtas gadījumos. Ceļotājiem, kuriem vajadzīga medicīniska aprūpe, ārstniecības iestādē būtu pēc iespējas jāsamazina saskare ar citiem slimniekiem.

Valstīm būtu jādod padoms ceļotājiem, kas atgriežas no MERS skartajām valstīm, meklēt medicīnisku palīdzību, ja divu nedēļu laikā pēc atgriešanās sākas elpceļu slimība ar paaugstinātu temperatūru un klepu, un atklāt mediķim ceļojuma maršrutu.

Veselības drošības komiteja regulāri izvērtēs faktus un situāciju un attiecīgi pārskatīs šo paziņojumu.